

**ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ ФИЗИКЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ ШКОЛА  
ШКОЛСКЕ 2018/2019. ГОДИНЕ.**



**VIII  
РАЗРЕД**

Друштво физичара Србије  
Министарство просвете, науке и технолошког  
развоја Републике Србије  
Решења задатака за VIII разред

ОПШТИНСКИ НИВО  
23.2.2019.

1. У случају када су притисци у равнотежи тада је  $\frac{F}{S_1} = \frac{m_1 g}{S_2}$  [8], тј.  $\frac{F}{r_1^2 \pi} = \frac{m_1 g}{r_2^2 \pi}$ . Да би почело подизање минимална сила треба да је  $F = \frac{m_1 g r_1^2}{r_2^2}$  [8], тј.  $F = 109 \text{ N}$  [4].

2. а)  $T_1 = 2\pi \sqrt{\frac{m_1}{k}}$ , па је  $m_1 = \frac{k T_1^2}{4\pi^2} \approx 0.5 \text{ kg}$  [5+1]. б) У равнотежном положају је  $m_1 g = k \Delta l_1$  [3], а на основу услова задатка  $\Delta l_2 = 3 \Delta l_1$ , тј.  $\Delta l_2 = 3 m_1 g / k \approx 1.47 \text{ m}$  [3+1]. в) Из једначине  $(m_1 + m_2)g = k \Delta l_2$  [3] се добија  $m_2 = (k \Delta l_2 - m_1 g) / g = 2 m_1 \approx 1 \text{ kg}$  [3+1].

3. а) Из једначине за Доплеров ефекат  $\nu = \frac{\nu_z + \nu_2}{\nu_z - \nu_1} \nu_0$  [2], добија се  $\nu_1 = \nu_2 - \frac{\nu_0}{\nu} (\nu_z + \nu_2) = 1.76 \text{ m/s}$  [3+1]. б)

Куче и керуша прелазе пут  $l = \nu_1 t + \nu_2 (t - \Delta t_1)$  [2], а време које је трчало куче је  $t = \frac{l + \nu_2 \Delta t_1}{\nu_1 + \nu_2} \approx 8.14 \text{ s}$  [3+1].

в) Маша и куче су прешли исти пут па је  $\nu_M(t - \Delta t_2) = \nu_1 t$  [2],  $\nu_M = \frac{\nu_1 t}{t - \Delta t_2} \approx 2.33 \text{ m/s}$  [1+1]. Маша чује звук фреквенције  $\nu_M = \frac{\nu_z + \nu_M}{\nu_z - \nu_1} \nu_0 = 500.8 \text{ Hz}$  [3+1].

4. Из једначине за сочиво  $\frac{1}{l_1} + \frac{1}{p_1} = \frac{1}{f_1}$  [1] и увећања  $u_1 = l_1 / p_1 = 4$ , добија се  $l_1 = 5f_1$  [2] и  $p_1 = 5f_1 / 4$  [2].

Према услову задатка за друго сочиво имамо  $p_2 = 2.5f_1$  и  $l_1 = l_2 = 5f_1$ , па се уврштавањем у једначину  $f_2 = \frac{l_2 p_2}{l_2 + p_2}$  [1] добија  $f_2 = \frac{3f_2}{5} \approx 8 \text{ cm}$  [5+1]. Увећање је  $u_2 = l_2 / p_2 = 2$  [4], док је разлика растојања предмета од сочива за ова два случаја  $\Delta p = p_2 - p_1 = 2.5f_1 - 5f_1 / 4 = 10 \text{ cm}$  [3+1].

5. Понито су средње густине веће од густине течности ( $\rho_1, \rho_2 > \rho_0$ ), ваљак у оба случаја исписне део течности чија је јангреница једнака јангреници ваздуха  $V_v$ . Према услову задатка укупна јангреница течности је  $V = 6V_v$  и на основу дефиниције средње густине  $\rho_{sr} = \frac{m_{uk}}{V_{uk}}$ , у првом случају имамо

$$\rho_1 = \frac{\rho_0(6V_v - V_v) + \rho_{v1}V_v}{6V_v - V_v + V_v}, \quad \text{тј. } \rho_1 = \frac{5\rho_0 + \rho_{v1}}{6} \quad [5],$$

$$\rho_2 = \frac{5\rho_0 + \rho_{v2}}{6} \quad [5]. \quad \text{Када се убаце оба ваљка } \rho_3 = \frac{\rho_0(6V_v - 2V_v) + \rho_{v1}V_v + \rho_{v2}V_v}{6V_v - 2V_v + 2V_v}, \quad \text{тј. } \rho_3 = \frac{4\rho_0 + \rho_{v1} + \rho_{v2}}{6} \quad [5],$$

$$\text{па се заменом } \rho_{v1} = 6\rho_1 - 5\rho_0 \quad \text{и} \quad \rho_{v2} = 6\rho_2 - 5\rho_0 \quad \text{у последњу једначину добија } \rho_3 = \rho_1 + \rho_2 - \rho_0 = 2.55 \text{ g/cm}^3 \quad [4+1].$$

Члановима комисије желимо успешан рад и пријатан дан!